Több mint 91 000 tonna szenet termeltek vasárnap a bányászok

A szénbányászat dolgozói, vállalásukhoz híven, vasárnap — ezúttal már harmadízben ezen a télen — ismét leszálltak az aknák mélyére, hogy újból nagyobb mennyiségű szenet küldjenek felszínre a megcsappant tüzelőkészletek pótlására. A harmadik vasárnapon is derekasan dolgoztak és 91 308 tonna szenet termeltek. Ez a hétköznapi termelési előirányzatnak 965,7 százaléka. A bányászok az újabb vasárnapi termeléssel együtt már több mint 187 000 tonna szenet adtak terven felül februárban.

Kádár János fogadta India új nagykövetét

Kádár János, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke hétfőn bemutatkozó látogatáson fogadta Shri Shantilal Vithalbhai Patel-t, az Indiai Köztársaság új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét.

Munkásvédelmi tennivalók a fiatal dolgozók között

Ülést tartott az SZMT elnöksége

Hétfőn délelőtt ülést tartott Szegeden a Szakszervezetek Megyei Tanácsának elnöksége. Az ülésen megvitatták az SZMT munkavédelmi csoportjának jelentését az 1962 második félévi baleseti statisztika alakulásáról. Megállapították, hogy

a balesetet szenvedettek többsége 30 évnél fiatalabb munkás.

Különösen sok a baleset az élelmiszeriparban, az építőknél és a mezőgazdasági jellegű üzemekben. Jelentős szerepe van a baleseti statisztika alakulásában a munkaerő-vándorlásnak. Ez igen nagymérvű volt ezekben az iparágakban. A Csongrád Megyei Építőipaj Vállalatnál például 1962-ben az átlaglétszám alig volt több, mint háromezer, s ugyanebben az időszakban belépett 1926 és kilépett 1224 dolgozó. A 10-es számú Autóközlekedési Vállalat létszáma tavaly 1620 volt. Belépett 1441, kilépett 1295 fő. A balesetekben szerepe van annak is, hogy

gyakran helyezik a dolgozókat egyik üzemrészből a másikba,

vagy egyik munkáról a másikra. Az üzemeken belüli szervezetlenség is igen sokszor okozója a kisebb-nagyobb baleseteknek.

A balesetek után 102 esetben alkalmaztak műszaki, 103 esetben szervezési intézkedéseket. Sajnos, több helyen a baleset után a vezetők a legegyszerűbb elintézési módnak tekintik azt, hogy — különösebb intézkedések nélkül — ismételten kioktatják a dolgozókat. A baleset oktatások és a kivizsgálások is sokszor felületesek. A szakszervezeti bizottságok a felelősség megállapításánál

rendszerint egyetértenek a vállalatvezetőség álláspontjával,

amely igyekszik a baleset alkalmával a dolgozók felelősségét megállapítani.

Az SZMT elnöksége a baleseti helyzet javítása érdekében több határozatot hozott. Ezekben felhívja a szakszervezetek megyei bizottságainak és az alapszervezeteknek a figyelmét arra, hogy mivel a balesetek arányszáma a 30 éven alulj dolgozók között igen magas, a szakszervezetek

különös gonddal

foglalkozzanak ezekkel a dolgozókkal munkásvédelmi, balesetelhárítási szempontból. Szorgalmazzák, hogy a munkába álló fiatal dolgozókat az üzemek vezetői az eddigieknél jobban oktassák ki a balesetelhártítási tudnivalókra és szabályokra. A szakszervezetek hívják fel az üzemek, munkahelyek idősebb dolgozóinak figyelmét arra, hogy adják át munkásvédelmi tapasztalataikat a fiatalabbaknak. Az SZMT ifjúsági bizottsága, az egyes szakszervezetek megyei ifjúsági bizottságai az alapszervezetek ifjúsági felelőseivel az eddiginél jobban foglalkozzanak a balesetelhárítási problémákkal az üzemi fiatalok körében. Mivel a belső munkaerővándorlás, a dolgozók sűrű áthelyezése is a balesetek előidézője lehet, ezért a szakszervezetek

lépjenek fel az indokolatlan áthelyezések ellen.

Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a balesetek okainak vizsgálásánál egyes gazdasági műszaki vezetők igyekeznek a felelősséget a balesetet szenvedett dolgozókra hárítani. A szakszervezeti bizottságok lépjenek fel ezek ellen. Az elnökség nyomatékosan felhívja a szakszervezeti bizottságok figyelmét, hogy igyekezzenek a balesetek okait és körülményeit a valóságnak megfelelően tisztázni. A nyolc napon túl gyógyuló sérülések, a súlyos és halálos kimenetelű balesetek körülményeit a szakszervezeti bizottság tisztázza. A felelősséggel kapcsolatban is foglaljon állást. Ezekre az ülésekre

hívják meg az SZMT munkásvédelmi csoportjának képviselőjét is.

A szakszervezetek megyei bizottságai és az alapszervezetek éves munkaprogramjukat, intézkedési terveiket bővítsék ki a jövőben a munkásvédelmi feladatok konkrét meghatározásával, a munkásvédelmi őrség további elterjesztésével összefüggő tennivalókkal.

Az SZMT nőbizottsága már többször jelezte az elnökségnek, hogy az egyes halálos vagy súlyos balesetet szenvedő munkások családtagjait a baleset után nem részesítik kellő figyelemben és támogatásban. A szakszervezetek megyei bizottságai, alapszervezetek a jövőben

az ilyen családokat a lehetőséghez képest maximális mértékben támogassák

segéllyel, juttatásokkal, a gyermekeket tankönyvvel, s a tanuláshoz szükséges felszereléssel. A szociális akcióknál, ünnepi megemlékezések alkalmával, gyermeknapon, fenyőünnepélyen ne feledkezzenek meg a szakszervezeti bizottságok az ilyen gyermekekről, családokról, s hívják fel erre a vállalatok vezetőinek figyelmét is.

Az elnökség ezután megtárgyalta a Textiliparj Dolgozók Szakszervezete Csongrád megyei bizottságának tájékoztató jelentését a termelőszövetkezetek patronálásának szakszervezeti tapasztalatairól. Majd meghallgatta a szakszervezeti politikai iskolák eddigi tapasztalatairól szóló jelentést és több határozatot hozott.

Egy újítás, mely milliókat érhet

Török Ferencné, Tasi Józsefné és Török Istvánné kisebb selyempapír-lapokra ragasztják a magokat, később ezekből is »lepedőket« állítanak össze.

A tápéi Tiszatáj Tsz gazdái idén 200 holdra növelik öntözéses kertgazdaságukat. A mamut-kertészetben tavasz elején csupán paprikapalántából 11 millió bokorra valót kívánnak nevelni. Korai karalábéból pedig 2 milliót. E rengeteg palántának nemcsak az elvetése gond, hanem későbbi ápolása, majd a felszedése is. A Tiszatáj szövetkezetbelieknek azonban idén már a munkacsúcs sem okoz gondot.

Kormány Antalnak, a tsz vezető kertészének még decemberben támadt egy nagyszerű gondolata: Mi lenne, ha a magvetést máris megkezdenék? És meg is kezdték, jóllehet a melegágyak helyét még ki sem jelölték abban az időben. Sőt mi több, a »tűzdeléssel« is készen vannak már. Nem különös? Hogyan lehet vetni, pikirozni a palántát, amikor a magja még nem is látott földet. Erre ad feleletet Kormányos Antal kertész újítása.

Nagyobb mennyiségű átlátszó selyem csomagolópapírt vásárolt. Ezt a selyempapírt vastag vonalakkal megkockázott karton fölé teritette. Az átlátszó 3x3 centiméteres kockák szegleteire kovászt csepegtetett. A cseppnyi kovászra pedig rátett egy-egy szem paprikamagot. A magok tökéletesen felragadtak, s hamar odaszáradtak a papírra. Így aztán a »palánta-magvetést« fűtött szobában már decemberben megkezdhették az asszonyok. Egy-egy négyzetméternyi magragasztásért négy forintot kapnak. Addig is, míg az ebéd megfő, lehet vele keresni 10—12 forintot. Hogy mennyire jó téli munka ez a tápéi asszonyoknak, bizonyítja az is, hogy 11 ezer négyzetméternyi ilyen ragasztást rendelt tőlük a tsz.

Amikor pedig elérkezik a palánta-magvetés ideje, a magokkal teleragasztott selyempapír-hengereket egyszerűen szétgurítják az ágyakon, s leszórják földdel. Locsolás után a papír elázik, s máris kész a munka. Mindegyik kikelő magnak megvan a maga szabályos, elegendő nagyságú tenyészterülete, ezért válik feleslegessé az áttűzdelés is. Így egyenletesen fejlett palántákat kapnak, válogatni sem kell. Jellemző, hogy egy napi munkával a régi módszer szerint egy asszony nyolcezer palántát tudott kiszedni, mert válogatni kellett. Így pedig ugyanaz a személy könnyűszerrel 20 ezer palántát továbbíthat naponta az ültetőgépekhez. Az újítás révén nyugodtabbá, kényelmesebbé válik az ültetés.

Csendes vasárnap délelőtt

A Vörös Csillag brigád megbeszéléséről

Ha majd hosszú évek múlva valaki találomra fellapozza a kendergyári Vörös Csillag szocialista brigád naplóját, 1963. február 17-nél egy értekezletről szóló jegyzőkönyvet találhat. Elolvassa, meg is érti, s azután... Köztudomású, hogy a legjobb jegyzőkönyv sem képes visszaadni az események hangulatát.

A hétköznapok gondjai

Pedig ennek a vasárnapi megbeszélésnek volt hangulata. A csendesen pihenő gyár egyik szobájában nyolctíz ember a hétköznapok apróbb-nagyobb gondjait tárgyalta meg, a lehető legegyszerűbben, legközvetlenebbül, s éppen ezért minden bizonnyal a legcélravezetőbben.

Mert igaz ugyan, hogy a simító osztály dolgozóin s a gyár vezetőin kívül más számára aligha jelent valamit, mondjuk az a kijelentés, amit a brigád vezetője, Bosnyákovics Dezső tett. Azt mondta ugyanis, hogy hiába termelik meg, amit a terv előír, ha a minőséggel egyre több hiba van, s már a francia vásárló is reklamálta, hogy a kenderfonálnak most nincs meg a kellő fénye, ki van száradva, túl szívós. Úgy látszik, egy szocialista brigád életében ez fontos téma: nemcsak a műszakiak dolgának tartják a megoldást, hanem a magukénak is.

Vagy a felszabadulás közelgő évfordulójára vállalt párosverseny megszervezése és a patronáló munka kérdése. Lehet, hogy első hallásra egyik sem mond sokat, de Csizik Vincének, Korek Józsefnek, s a többieknek, akik ennek révén jutottak túl a bűvös 100 százalékon, minden bizonnyal igen.

Amin érdemes vitatkozni

Hónapról hónapra összejönnek a brigád tagjai ilyen megbeszélésekre. Rááldozzák egész vasárnap délelőttjüket, mert úgy gondolják, hogy megéri. Megéri, ha javaslatukat elfogadják, s majd újra tiszta keményítővel polírozhatják a fonalakat, hiszen akkor megint szép lesz az anyag, s a francia cég sem fog levelezni miatta. Megéri, mert a segítő kezdeményezés elterjed az egész üzemben, s mind több dolgozó ér el általa nagyobb és jobb teljesítményt.

Ugye mindebből világosan kitűnik, hogy nem saját érdekeiket tartják elsősorban szem előtt, hanem a közösségét, az üzemét. Szocialista brigádot alkotnak.

Ne higgye azért senki, hogy a Vörös Csillag brigádban soha nem fordul elő hiba, hogy nincsen közöttük olykor nézeteltérés. Van, de igyekeznek hamarosan kiküszöbölni, megbeszélni, elintézni. Mégpedig harag nélkül. Hogy ez így van, annak leginkább Szóráth Antal, a brigád legfiatalabb tagja a megmondhatója.

Ami a vitát illeti, most is másról vitatkoztak. Bosnyákovics Dezső említette fel, hogy januárban nem végeztek semmiféle társadalmi munkát, ennek a rossz időjárás az oka. De Patkó Sándornak más volt a véleménye. Szerinte télen is lehet mit csinálni, hiszen ott a körút, amit már éppen ideje volna megtisztítani a hótól. Meg bizonyára a bölcsőde is jó néven venne efféle segítséget. Neki adtak igazat a brigád tagjai.

Eddig hiába mondták

Körbeülték a tárgyalóasztalt, nem siettek »napirendre térni« semmi felett. Ezt a néhány órát erre szánták. Inkább talán az a baj, hogy nem mindenki szánt elég időt arra, hogy a brigád által felvetett problémákon elgondolkozzék, és segítsen is, ha éppen segíteni kellene.

Ilyen baj van a gombolyítón, ahol a félretett száraz anyaggal nem tudnak sokszor megbirkózni az asszonyok, s még mindig nem jöttek rá, hogy nem érdemes a frissen érkezettet nyomban gépre adni, mert az csak átmeneti könnyebbséggel jár. Ráadásul néha még a kísérő cédulákat is összekeverik, s annál kifogásolják a rossz minőséget, aki nem tehet róla.

Az előbbi dolgot Farkas Gábor mesélte el. Vörös Konrád a gépe mellett levő esővíz-leeresztőt említette fel, melybe forró vizet szándékoznak engedni. S hiába tiltakozott miatta, nemigen álltak szóba vele. Szóráth Antalnak sem tetszett, hogy amikor az osztályon be kell kapcsolni a ventillátort, mert nagy a hőség, csak hosszas kérésre teszik meg, de akkor is mindig leállítják valamelyik gépet, hogy ne növekedjék a villanyfogyasztás.

Mondom, ha valaki évek múlva átlapozza a brigádnaplót, a jegyzőkönyvben csak egy-egy kurta mondatot talál mindarról, ami elhangzott ezen a megbeszélésen. Talán érdemes volt ezért egy kicsit többet is mondani róluk. Ilyen érdektelennek látszó, múltba vesző dolgokból formálódik az érdekes jövő.

Fehér Kálmán

Kiosztották a félévi értesítőket

Az általános és a középiskolákban országszerte megkapták a diákok a félévi értesítőt. Az előző évekhez képest általában nyugodtság, egyenletesebb munkaritmus jellemezte az oktatási év eddigi szakaszát. Általános iskoláinkban mind több a gyakorlati órákat vezető szakember. Igen figyelemreméltó, hogy a 2332 úgynevezett osztott általános iskola közül 2316-ban gyakorlati képzésben részesülnek a felső tagozatos tanulók. Ugyanakkor a gimnáziumi 5 plusz 1-es rendszerű oktatásnál a plusz 1-et illetően még sok probléma vár megoldásra a diákok politechnikai foglalkoztatásánál. Az iskolai és az üzemi tanműhelyekben lényegesen kedvezőbb a helyzet.

— Sok szülő és egyes pedagógusok is idegenkedéssel fogadták azt az intézkedést, hogy az általános iskolákban félévkor nem osztályozhatják az elsősöket. Pedig ez a rendelkezés feltétlenül segítséget nyújt az első osztályosok alaposabb megismeréséhez, s egyben lehetővé teszi az év végi reálisabb értékelést.

— Az idei tanévben fellendült iskoláinkban a szemléltető módszer, ami könnyebbé teszi a tananyag megértését, alaposabb elsajátítását, a szilárdabb ismeretszerzést. Az idegen nyelvek oktatásában helyesnek bizonyult a gimnáziumokban az úgynevezett nyelvi tagozatú osztályok számának növelése. A korábbihoz képest az orosz tagozatú osztályok száma 15-tel növekedett és már elérte a 88-at. Ugyanakkor országosan 30 olyan osztályt nyitottak, ahol nyugati — angol, francia, német, olasz, spanyol — nyelvet tanítanak, heti öt, illetve hat órában. A tapasztalatok kedvezőek: a magasabb óraszám nagy segítséget nyújt a nyelvi alapismeretek kialakításához, a beszédkészség fejlesztéséhez.

Megkezdődött a művészek szakszervezetének kongresszusa

Hétfőn az ÉDOSZ-székház nagytermében megkezdte tanácskozását a művészeti szakszervezetek V. kongresszusa. Az elnökségben helyet foglalt *Darabos* Iván, az MSZMP Központi Bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője, *Aczél* György, a művelődésügyi miniszter első helyettese, a párt Központi Bizottságának tagjai, *Bugár* Jánosné, a SZOT titkára, *Gyalmos* János, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, továbbá a művészeti szakszervezetek elnökei, a Művelődésügyi Minisztérium, s a művészeti szövetségek képviselői.

Gertler Viktor Kossuth-díjas filmrendező mondott elnöki megnyitót, majd *Vass* Imre, a Művészeti Szakszervezetek Szövetségének főtitkára ismertette az elmúlt évek munkáját és a jövő feladatait.